

Sygn. akt X P 18/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu Wydział X Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Ławnicy: Zofia Kotowicz, Lucyna Ziewiec

Protokolant: Paulina Sarnowska

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016 r. we Wrocławiu

przy udziale -

sprawy z powództwa: W. S.

przeciwko: (...) z siedzibą w W.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, wydanie świadectwa pracy, roszczenie ewentualne przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powódki W. S. obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie;

III. pozostałe koszty postępowania zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 grudnia 2014 r. (data stempla pocztowego) powódka W. S. (1) wniosła o ustalenie istnienia stosunku pracy na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym pomiędzy powódką a pozwanym, na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 01 czerwca 1986 r., w dalszym ciągu poczynawszy od 31 grudnia 2011 r. i nadal, ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia przez Sąd wymienionego stanowiska powódki o przywrócenie stronie powodowej terminu do złożenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę, przywrócenie do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy oraz zasądzenie od pozwanego wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz o zobowiązanie pozwanego do wydania powódce świadectwa pracy zgodnie z ustalonym przez Sąd stanem prawnym i faktycznym zaistniałym w niniejszej sprawie. Powódka wniosła również zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska, powódka wskazała, że jest zatrudniona w (...) Towarzystwie Schronisk (...). Pracę na rzecz pozwanego wykonywała w siedzibie oddziału mieszczącego się przy ul. (...) we W., na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony w dniu 01 czerwca 1986 r.

Pracodawca powódki w dniu 02 listopada 2011 r. podjął uchwałę nr (...), z której m.in. wynikało, że oddział pozwanego znajdujący się we W. ma ulec likwidacji z dniem 31 grudnia 2011 r. O treści wskazanej uchwały pracodawca poinformował pracowników w dniu 19 grudnia 2011 r. Pozwany poza wskazaną uchwałą, do dnia dzisiejszego nie

przysłał powódce oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, ani świadectwa pracy, nie wypłacił także należnych świadczeń pracowniczych.

Powódka wskazała, iż na przełomie roku 2011 i 2012 była niezdolna do pracy, przebywała na zwolnieniu lekarskim, do pracy powróciła dopiero w dniu 16 stycznia 2012 r. Pozwany pracodawca w okresie po rzekomej likwidacji oddziału m.in. regulował świadczenia publicznoprawne związane ze stosunkiem pracy m.in. poprzez opłacanie należności podatkowych z tytułu zaliczek na podatek dochodowy, co potwierdza fakt jego legitymacji biernej w niniejszym postępowaniu.

Powódka podkreśliła ponadto, iż w czasie kiedy nie świadczyła pracy na rzecz pozwanego pozostawała w gotowości do jej świadczenia.

Powódka wskazała ponadto, iż posiada interes prawny do żądania ustalenia istnienia stosunku pracy. Podniosła, że z faktu kwestionowania przez pozwanego aby powódkę łączył z nim stosunek pracy, w ocenie powódki uzasadnia niniejsze roszczenia. Powódka nie ma innej możliwości ochrony jej uprawnień pracowniczych niż poprzez żądanie ustalenia istnienia stosunku pracy. Ze względu na fakt likwidacji oddziału, w którym powódka świadczyła pracę, nie ma ona również możliwości dochodzenia swoich roszczeń od innego podmiotu niż pozwany pracodawca, który ponosi odpowiedzialność również za zobowiązania zlikwidowanego oddziału.

Powódka w zakresie zgłoszonego roszczenia ewentualnego o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od wypowiedzenia powódce umowy o pracę, argumentowała następująco jeżeliby przyjąć, iż oświadczenie o wypowiedzeniu stosunku pracy zostało złożone najwcześniej z dniem 31 grudnia 2011 r., bądź z dniem 16 stycznia 2012 r., po powrocie powódki do pracy, to wskazać należy, że pracodawca nie złożył powódce oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy w formie pisemnej, nie pouczył jej o przysługującym jej prawie do odwołania się od oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy, a strona powodowa nie miała wiedzy co do przysługujących jej uprawnień pracowniczych, do jej statusu prawnego jako pracownika, zwłaszcza, że po okresie 15 stycznia 2012 r. wykonywała pracę, o czym pozwany wiedział i czego nie kwestionował. Powódka podkreśliła, że o przysługujących uprawnieniach pracowniczych uzyskała informację w dniu 24 grudnia 2014 r. i udzieliła pełnomocnikowi pełnomocnictwa procesowego do występowania w jej imieniu przeciwko pracodawcy. Powódka podkreśliła, że nie ponosi winy w przekroczeniu terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę w sytuacji, gdy takowe oświadczenie nie zostało nigdy jej złożone nawet w sposób dorozumiany. Powódka w dniu 16 stycznia 2012 r. powróciła do pracy i świadczyła ją na rzecz pozwanego. Podkreśliła, że ze względu na swój poziom wiedzy prawniczej nie mogła dokonać ustalenia czy i kiedy stosunek pracy ustał.

W odniesieniu do rozwiązania stosunku pracy z pozwanym, powódka podniosła, że było nieuzasadnione oraz dokonane w trybie wypowiedzenia umowy o pracę z naruszeniem przepisów art. 30 k.p. oraz art. 41 k.p., a po przyjęciu, iż nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, uzasadnia roszczenie oparte o art. 45 k.p. (pismo procesowe, k. 3-9).

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 lutego 2015 r. (data stempla pocztowego) strona pozwana, (...)z siedzibą w W., wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, w pierwszej kolejności, że wskazany przez powódkę podmiot pozwany (...)Zarząd Główny nie istnieje. Zarząd Główny jest jedynie organem zarządzającym (...) i nie posiada legitymacji procesowej. Odnosząc się do oznaczenia strony pozwanej przez Sąd, tj. (...) z siedzibą w W. pozwana wskazała, że wskazany podmiot nie posiada biernej legitymacji procesowej, ze względu na fakt, iż (...) z siedzibą w W. nigdy nie było i nie jest pracodawcą pozwanej. Podniósł, że zgodnie ze strukturą wskazanego stowarzyszenia, składa się ono z samodzielnych i samofinansujących się oddziałów, które zatrudniają pracowników. Wymienione kryteria spełniał Oddział (...), były pracodawcą powódki. Pozwany przyznał, iż powódka była zatrudniona we wskazanym Oddziale na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 01 czerwca 1986 r., na którą uprzednio wyraził zgodę Zarząd Głowy (...). Pozwany podkreślił, iż z faktu pozytywnego zaopiniowania zawarcia umowy o pracę powódki z Oddziałem we W. nie należy wywodzić, iż wymieniony oddział pozbawiany jest przymiotu pracodawcy. Na uzasadnienie swojego

stanowiska pozwany powołał się na regulacje zawarte w art. 3^{((1))} k.p. Wskazał ponadto, iż z załączonych przez powódkę do pozwu dokumentów, w tym deklaracji ZUS za 2011 r. wynika, iż jej pracodawcą był (...) Oddział (...), a czynności z zakresu prawa pracy, takie jak podpisanie umowy o pracę z powódką, oraz deklaracji do ZUS dokonywane były przez Prezesa (...) Oddziału (...).

W odniesieniu do żądań pozwu, pozwany podniósł, że są one wewnętrznie sprzeczne, bowiem raz powódka twierdzi, że jest nadal pracownikiem pozwanej i wnosi o ustalenia stosunku pracy od dnia 31 grudnia 2011 r. i nadal, a z drugiej strony wnosi o przywrócenie do pracy i przywrócenie terminu do złożenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę, co zdaniem strony pozwanej potwierdza fakt otrzymania przez nią wypowiedzenia umowy o pracę. Pozwany podkreśla także, że nie zrozumiałe jest żądanie ustalenia stosunku pracy powódki z pozwanym od dnia 31 grudnia 2011 r., skoro zgodnie z jej twierdzeniami, stosunek pracy trwa nieprzerwane od dnia 01 czerwca 1986 r.

Pozwany wskazał na strukturę pozwanego, m.in. na fakt, iż Oddziały mają charakter samodzielnych jednostek. Podniósł także, że Zarząd Główny (...), w oparciu o umocowanie zawarte w statucie, podjął uchwałę nr (...) z dnia 02 listopada 2011 r., na mocy której (...) Oddział (...) został zlikwidowany. Czynności likwidacyjne, a tym zakończenie stosunków pracy, powinny być przeprowadzone przez ówczesne władze Oddziału. Pozwany wskazał, że po rozwiązaniu wskazanego Oddziału nie nawiązywała z powódką stosunku pracy. Jeśli powódka przychodził do pracy i wykonywała jakieś czynności, to czyniła to samowolnie, przy czym skoro Oddział nie istniał, to wykonywane przez nią czynności nie były wykonywane na rzecz jej byłego pracodawcy (pismo procesowe, k. 51-54).

Na rozprawie w dniu 4 marca 2015 r. (k. 90, nagranie z rozprawy płyta CD, k. 91) oraz **w piśmie procesowym z dnia 18 marca 2015 r.** (data stempla pocztowego) i następnych, powódka jako stronę pozwaną określiła (...) z siedzibą w W.. Jednocześnie sprecyzowała swoje roszczenie i wniosła o ustalenie istnienia stosunku pracy zawartego na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującego między powódką a pozwanym, od dnia 01 czerwca 1986 r., ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia wskazanego żądania wniosła o: przywrócenie powódce terminu do złożenia odwołania od (dorozumianego) wypowiedzenia umowy o pracę; przywrócenie powódki do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy oraz zasądzenia na jej rzecz od pozwanego wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy.

Powódka zaprzeczyła, iż w przedmiotowej sprawie doszło do przedawnienia jej roszczeń, a w pozostałym zakresie podtrzymała stanowisko zawarte w pozwie (pismo procesowe, k. 98-103)

Strona pozwana na rozprawie w dniu 04 marca 2015 r. wniosła zarzut przedawnienia roszczeń powódki (k. 90, nagranie z rozprawy płyta CD, k. 91), które sprecyzowała w piśmie procesowym z dnia 13 maja 2015 r. (data stempla pocztowego), wskazując, iż powódka dopiero w piśmie procesowym z dnia 17 marca 2015 r. w sposób prawidłowy oznaczyła stroną pozwaną, tj. (...) z siedzibą w W.. Zatem roszczenia powódki datowane na dzień 31 grudnia 2014 r. są wobec ww. podmiotu przedawnione ze względu na upływ 3 – letniego okresu przedawnienia przewidzianego w art. 291 k.p. Dalsza część pisma pozwanego stanowił polemikę ze stanowiskiem powódki zawartym w pozwie oraz a piśmie procesowym z dnia 18 marca 2015 r. (k. 123-125).

W toku procesu stanowisko stron nie uległo zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny

Powódka, Pani W. S. (2) w dniu 01 czerwca 1986 r. zawarła umowę o pracę z Zarządem Wojewódzkim (...), na podstawie której została zatrudniona na stanowisku referenta w pełnym wymiarze czasu pracy. W momencie objęcia funkcji prezesa przez Pana W. F. sprawowała już funkcje kierownika Biura oddziału (...).

Miejszem wykonywania pracy powódki była siedziba Oddziału (...) (...), które w ostatnim czasie mieściło w Hotelu (...) przy ul. (...) we W..

Dowód:

- Umowa o pracę z dnia z dnia 01 czerwca 1986 r. (k. 14 -15),
- Przesłuchanie w charakterze świadka W. F. (k.132., nagranie rozprawy z dnia 24 czerwca 2015 r., płyta CD, k. 133).

Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki wynosiło 2.200,00 zł brutto.

Dowód:

- Bezsporne.

(...) posiada osobowość prawną (§ 3.1 Statutu).

Towarzystwo ma prawo do tworzenia kół, oddziałów i okręgów na zasadach ustalonych w dalszych postanowieniach statutu. Oddziały towarzystwa mogą posiadać osobowość prawną. Towarzystwo może zatrudniać pracowników. (§ 4.1 pkt 2 i 3 Statutu).

Działalność Towarzystwa opiera się na pracy społecznej ogółu członków. Towarzystwo działa na zasadzie „non profit”, prowadzi działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, określonych w ustawie o pożytku publicznym i o wolontariacie, w ustawie o systemie oświaty oraz w ustawie o usługach turystycznych (§ 7.1 Statutu).

Oddziały tworzy, przekształca i likwiduje Zarząd Główny na wniosek właściwego Zarządu Okręgu lub z inicjatywy własnej (§ 55 ust. 1 Statutu).

W strukturach Towarzystwa mogą działać oddziały posiadające osobowość prawną i bez osobowości prawnej (§ 55 ust. 2 pkt 1 Statutu).

Oddział, który planuje zatrudnienie pracownika, musi posiadać osobowość prawną lub uzyskać akceptację Zarządu Głównego (§ 55 ust. 2 pkt 2 Statutu).

Działalnością oddziału w okresie między Walnymi Zebraniem Oddziału kieruje Zarząd Oddziału (§ 62 Statutu).

Dowód:

- Statut (...) (k. 74-86),

- Postanowienie z dnia 20 października 2008 r. o przyjęciu do akt rejestrowych KRS nr (...) jednolitego tekstu statutu (k. 87).

(...) do 1991 r. otrzymywało dotacje z Budżetu Państwa, z których się utrzymywało. Po 1991 r. środki trzeba było wypracować samodzielnie. W zależności od wypracowanych środków oddziały mogły zatrudniać pracowników. W oddziale (...) Prezes Oddziału przygotowywał lub zlecał przygotowanie umowy zakresu obowiązków dla nowo zatrudnianego pracownika, a następnie podpisywał z nim umowę o pracę i wykonywał czynności w zakresie rozwiązania stosunku pracy, zajmował się archiwizacją dokumentacji pracowniczej. Po reformie administracyjnej państwa, zmiana uległa struktura Towarzystwa.

Dowód:

- Przesłuchanie w charakterze świadka M. Ł. (k.118-119., nagranie rozprawy z dnia 29 kwietnia 2015 r., płyta CD, k. 120).

Do 15 grudnia 2011 r. prezesem Dolnośląskiego Oddziału (...) z siedzibą we W. był Pan W. F., który wskazaną funkcję sprawował społecznie przez dwie pięcioletnie kadencje. W związku z upływem kadencji urzędującego prezesa

i koniecznością wyboru nowych władz, w dniu 15 grudnia 2011 r. odbyło się zebranie i nowo wybranym prezesem został Pan S. O. (1).

Oddziały (...) stały się jednostkami praktycznie samofinansującymi się. Nigdy nie otrzymywały dotacji z Zarządu Głównego. Środki na utrzymanie biura oddziału w tym na pensje dla pracowników były wypracowywane przez sam oddział i pochodziły z różnych źródeł. Środki pochodziły ze sprzedaży legitymacji (...) i znaczków, dokonywanej na podstawie upoważnienia oddziału przez Zarząd Główny do sprzedaży znaczków. Procent z pozyskanych w ten sposób środków pozostawał w oddziale, reszta była odprowadzana do Zarządu Głównego w W.. Środki pochodziły z realizacji projektów finansowanych z Urzędu Marszałkowskiego, Wydziału (...), w którym można było wykazać koszty administracyjne, biurowe, telefoniczne, koszty wynagrodzeń osób, które sprawowały funkcje w realizacji jakiegoś projektu. Środki na wynagrodzenia pracownika pozyskiwał sam oddział.

W oddziale we W., płace realizowała księgowa, Pani J. będąca równocześnie członkiem zarządu. Sprawy kadrowe prowadziła księgowa oraz powódka. Odprowadzanie składek do ZUS na ubezpieczenia społeczne należało do obowiązków księgowej.

Każdy z pracowników miał indywidualnie opracowywany zakres obowiązków w zależności od zadań mu powierzonych. Do zakresu ogólnych obowiązków powódki jako kierownika biura należało: poszukiwanie środków, sprzedaż znaczków, kontakty z kołami, prowadzenie szkoleń dla wychowawców i kierowników kolonii adresowanych dla nauczycieli, organizowanie spotkań, (m.in. organizowano spotkania dla osób niepełnosprawnych), prowadzenie biura jako takiego, utrzymywanie tego biura, siedzenie w biurze codziennie przez określoną liczbę godzin.

Powódka była pracownikiem samodzielnym, które szereg spraw umiała zorganizować, a zarząd był ciałem społecznym wspierającym jej działanie.

Dowód:

- częściowo przesłuchanie w charakterze świadka W. F. (k.132., nagranie rozprawy z dnia 24 czerwca 2015 r., płyta CD, k. 133),

- Zaświadczenie płatnika składek – karta 10-13;

przesłuchanie w charakterze strony pozwanej W. D. (k.169; płyta CD k.171)

W dniu 02 listopada 2011 r. Zarząd Główny (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie likwidacji Oddziału (...) we W. oraz rozwiązania Zarządu Oddziału (...) we W., która weszła w życie w dniu jej podjęcia. Powołanej na podstawie powołanej uchwały Zarząd Główny (...) postanowił zlikwidować z dniem 31 grudnia 2011 r. Oddział (...) we W. razem z biurem ww. oddziału (pkt 1 ust. 1), rozwiązać z dniem 31 grudnia 2011 r. Zarząd Oddziału (...) we W. (pkt 1 ust. 2), zobowiązać Władze Oddziału (...) do zinwentaryzowania dokumentacji oddziału i przekazanie protokołu inwentaryzacji do Zarządu Głównego (...) do 31 grudnia 2011 r. (pkt 1 ust. 3).

Przyczyną podjęcia wskazanej uchwały o likwidacji Oddziału we W. była nie realizowanie przez Oddział zadań statutowych, m.in. brak przekazywania do Zarządu Głównego w W. sprawozdań finansowych za 2009 i 2010 r. (statystyk, które wskazują na kondycje finansową oddziału, sprawozdań finansowych na drukach finansowych).

Intencją podjęcia wskazanej uchwały było definitywne zakończenie działalności oddziału we W. z dniem 31 grudnia 2011 r., w tym rozwiązanie stosunków prac z zatrudnionymi tam pracownikami ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2011 r.

Pomimo podjętej uchwały przez Zarząd Główny, nie została ona uznana przez Zarząd Oddziału, który nie podjął żadnych czynności mających na celu jej zrealizowanie. Nie przeprowadzono postępowania likwidacyjnego, formalnie nigdy nie wypowiedziano powódce umowy o pracę, nie wręczono jej świadectwa pracy, nie wystawiono PIT za rok 2011.

Dowód:

- Uchwała nr (...) z dnia 02 listopada 2011 r. (k. 16),
 - Przesłuchanie w charakterze świadka M. Ł. (k.118-119., nagranie rozprawy z dnia 29 kwietnia 2015 r., płyta CD, k. 120),
 - pismo S. O. (2) z 29.02.2012 r. – karta 17-19,
 - pismo strony pozwanej z 13.10.2012 r. – karta 20,
 - pismo strony pozwanej z 19.03.2012 r. – karta 21,
 - upoważnienie z 02.11.2010 r. – karta 22,
 - odpis KRS strony pozwanej z 27.12.2011 r. – karta 37-39,
 - odpis KRS strony pozwanej z 30.12.2014 r. – karta 40-44;
 - częściowo przesłuchanie w charakterze świadków: W. F. (k.132. płyta CD k.133);
 - K. R. (k.147; płyta CD k.149);
 - S. O. (2) (k.147; płyta CD k.149);
 - R. B. (k.148; płyta CD k.149);
 - Z. Pasieki (k.119; płyta CD k.120);
- przesłuchanie w charakterze strony pozwanej W. D. (k.169; płyta CD k.171)

Pracownicy o treści uchwały zostali poinformowani w dniu 19 grudnia 2011r.

Powódka na przełomie 2011 i 2012 r. była niezdolna do pracy, we wskazanym okresie przebywała na długotrwałych zwolnieniach lekarskich. W związku z jej długotrwałą absencją chorobową biuro oddziału w ostatnich miesiącach działalności oddziału pozostawało zamknięte, a działalność statutowa praktycznie nie była wykonywana.

Oddział (...) zajmował pomieszczenie w budynku Hotelu (...), który to budynek należał do strony pozwanej.

W związku z długotrwałymi przerwami w funkcjonowaniu biura oddziału (...), Dyrektor Hotelu (...) zwrócił się do Zarządu Głównego w W. o wyrażenie zgody na sprzedaż znaczków (...) przez pracowników hotelu. Przed formalną likwidacją oddziału jak i po likwidacji oddziału we W. przez jakiś czas znaczki i legitymacje członkowskie były sprzedawane przez pracowników hotelu.

Dowód:

- przesłuchanie w charakterze świadka Z. Pasieki (k.119; płyta CD k.120);
- przesłuchanie w charakterze strony pozwanej W. D. (k.169; płyta CD k.171)

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył co następuje.

Powództwo główne jak również ewentualne jako nieuzasadnione nie zasługuje na uwzględnienie.

Za niezasadny należy uznać zarzut strony pozwanej, odnośnie braku biernej legitymacji procesowej. Wprawdzie zgodzić się należy, iż w pozwie powódka błędnie określiła jako stronę pozwaną jej organ – Zarząd Główny, co winno

skutkować oddaleniem powództwa, jednakże na pierwszej rozprawie w dniu 4 marca 2015 r. powódka wyraźnie wskazała, iż stroną pozwaną jest (...) z siedzibą w W., co konsekwentnie podtrzymywała w dalszym toku procesu, czego wyrazem były chociażby kolejne pisma procesowe.

Początkowe błędne oznaczenie strony postępowania należy więc uznać za oczywistą omyłkę w oznaczeniu pracodawcy. Należy tu bowiem wskazać, iż niedokładne (mylne) wniesienie sprawy przeciwko organowi pozwanego pracodawcy może być usunięte przez sąd pracy jako oczywista niedokładność w oznaczeniu pracodawcy (art. 130 § 1 zd. 2 w zw. z art. 467 k.p.c.), gdy pracownik potwierdzi skorygowany sposób oznaczenia strony pozwanej. Takie sprostowanie nie wymaga cofnięcia pozwu ani podmiotowego przekształcenia powództwa (art. 477 k.p.c. w zw. z art. 194 § 1 i 3 k.p.c.) (por. wyrok SN z dnia 18 września 2008 r. II PK 16/2008, OSNP 2010/3-4/39).

W ocenie Sądu, twierdzenie powódki, jakoby tak oznaczona strona pozwana miała być pracodawcą powódki jest nietrafny i oparty o błędną interpretacją zapisów statutu oraz przepisów prawa.

Zgodnie z art. 3 k.p. pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż powódka pracowała w Oddziale (...) we W. i wbrew jej twierdzeniom, to właśnie ta jednostka była jej pracodawcą. Wprawdzie nie posiadała ona osobowości prawnej i w świetle § 55 ust. 2 pkt 2 statutu, przed zatrudnieniem pracownika musiała najpierw uzyskać zgodę Zarządu Głównego, nie świadczy to jednak jeszcze o tym, że jednostka ta nie była pracodawcą dla zatrudnionych w niej pracowników. Należy bowiem zwrócić uwagę, iż statut wymaga tylko akceptacji Zarządu Głównego na zatrudnienie danego pracownika, natomiast już sam stosunek pracy nawiązywany był przez zarząd oddziału, w którym dana osoba miała zostać zatrudniona, a nie w imieniu czy na rzecz strony pozwanej. Pracodawcą powódki był zatem Oddział we W., w którym pracowała i nie zmienia tego faktu to, że akceptację na jej zatrudnienie w tym oddziale musiał wyrazić Zarząd Główny, gdyż to zarząd Oddziału we W. miał kompetencje do zawierania umów o pracę i ich rozwiązywania.

Ponadto, należy zwrócić uwagę, iż w ówczesnym czasie, tj. do 2011 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym, Oddział (...) był wyodrębniona jednostką organizacyjną, wchodzącą w skład strony pozwanej, co dodatkowo potwierdza, iż pierwotnie pracodawcą powódki był właśnie oddział we W., a nie strona pozwana.

O powyższym przesądza także fakt, iż strona pozwana nigdy nie wykonywała żadnych charakterystycznych dla stosunku zatrudnienia etatowego czynności wobec powódki ze stosunku pracy. Umowę o pracę z powódką zawarł prezes oddziału (...). Deklaracje do ZUS wystawiane były, a składki odprowadzane były przez prezesa oddziału. Wynagrodzenie za pracę wypłacał oddział (...). Dokumenty ze stosunku pracy (angaże, zmiany warunków pracy i płacy) przygotowywane były i przedstawiane powódce przez prezesa oddziału. On także był bezpośrednim przełożonym powódki, kierował jej pracą oraz nadzorował. Akta osobowe powódki tworzone były i prowadzone przez oddział (...).

Akcentowany przez powódkę fakt udzielenia jej przez zarząd główny w W. upoważnienia do pewnego zakresu czynności w sferze gospodarki finansowej, w żaden sposób nie może przesądzić o zmianie jej statusu pracowniczego, a świadczy jedynie o konieczności udzielenia takiego pełnomocnictwa dla pracownika oddziału który nie ma osobowości prawnej, a więc pełnej swobody działania w sferze finansowej.

Rola strony pozwanej sprowadzała się wyłącznie do jednorazowego wyrażenia zgody na zatrudnienie pracownika przez oddział nie posiadający osobowości prawnej w trybie § 55 ust. 2 pkt 2 statutu (...).

Kiedy uchwałą nr (...) Zarządu Głównego (...) z dnia 2 listopada 2011 r. podjęto decyzję o zlikwidowaniu z dniem 31 grudnia 2011 r. Oddziału (...) razem z biurem w/w oddziału, jednocześnie rozwiązując Zarząd Oddziału (...) we W. i zobowiązując ten organ do zinwentaryzowania dokumentacji oddziału i przekazania protokołu inwentaryzacji do Zarządu Głównego. Likwidację Oddziału we W.- to zadaniem oddziału (...) było wykonanie czynności likwidacyjnych

a także działań zmierzających do rozwiązania stosunku pracy z powódką, wydanie stosownego świadectwa pracy i ewentualnej wypłaty przysługujących jej świadczeń.

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego zarząd oddziału (...) wbrew podjętej uchwale Zarządu Głównego o likwidacji oddziału, nie dokonał z inventaryzowania majątku i jego przekazania władzom (...), nie dokonał żadnych czynności wobec powódki zmierzających do ustania jej stosunku pracy, po czym po formalnej likwidacji oddziału, de facto samowolnie próbuje utrzymać byt prawny zlikwidowanego oddziału, kontestując decyzję strony pozwanej, a nawet wyłaniając kolejnego prezesa zarządu.

Po sprecyzowaniu roszczenia głównego, powódka domagała się ustalenia istnienia stosunku pracy pomiędzy stronami od 1 czerwca 1986 r. do nadal.

Stosownie do art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego, gdy ma w tym interes prawny. W świetle powołanego przepisu kryteriami oceny zasadności żądania powódki są, po pierwsze istnienie lub nieistnienie stosunku prawnego lub prawa oraz, po drugie, posiadanie przez powoda interesu prawnego. Są to kryteria merytoryczne, a negatywna ocena spełnienia przez powoda któregoś z nich skutkuje oddaleniem, a nie odrzuceniem powództwa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r., II PK 167/09; LEX nr 602241). Interes prawny istnieje wówczas, gdy zachodzi stan niepewności co do istnienia stosunku prawnego lub prawa, a wynik postępowania doprowadzi do usunięcia niejasności i wątpliwości w tym zakresie i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r., II PK 342/09; LEX nr 585783). Należy jednak podkreślić, iż żądanie ustalenia istnienia stosunku pracy nie jest alternatywnym roszczeniem w sytuacji, gdy możliwe jest sformułowanie roszczeń wprost na podstawie przepisów Kodeksu pracy. Niniejszy pogląd znajduje potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2008 r. (II PK 211/07; OSNP 2009/15-16/193) – oświadczeniu pracodawcy o wygaśnięciu stosunku pracy, ażeby nie spowodowało wyrażonego w nim skutku prawnego, pracownik może przeciwstawić przysługujące mu roszczenia o przywrócenie do pracy albo odszkodowanie stosownie do art. 56 § 1 k.p. w związku z art. 67 k.p. W związku z powyższym nie jest trafny pogląd, zgodnie z którym art. 189 k.p.c. stanowi równorzędną podstawę prawną w relacji do możliwości żądania przywrócenia do pracy (albo odszkodowania) na podstawie art. 56 § 1 k.p. w związku z art. 67 k.p. Nie ma interesu prawnego w ustaleniu stosunku prawnego ten kto może skorzystać równocześnie z innej istniejącej formy ochrony swych praw. Każdy inny interes, któremu nie można przypisać przymiotnika „prawny”, nie uzasadnia powództwa wytoczonego na podstawie art. 189 k.p.c. Interes prawny powoda musi być nadto zgodny z prawem, z zasadami współżycia społecznego oraz celem, któremu ma służyć art. 189 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1979 r., III PR 78/79; LEX nr 5124, OSP 1980/11/196).

Sąd uznał więc, iż powódka nie posiada interesu prawnego w żądaniu ustalenia istnienia stosunku pracy, także w okresie po 31.12.2011 r. wobec strony pozwanej. Skoro w toku postępowania Sąd ustalił iż powódka pozostawała od 1986 r. w zatrudnieniu w oddziale (...), to w ocenie Sądu nieracjonalnym byłoby przyjęcie, iż ten stosunek pracy miałby zostać nawiązany ze stroną pozwaną po 31.12.2011r.

Po pierwsze powódka nie zgłosiła nigdy żadnej gotowości do świadczenia pracy u strony pozwanej po 1.01.2012 r, pomimo stanu niepewności prawnej co do ustania jej stosunku pracy - pozostawała bierna w tym zakresie.

Po drugie jeżeli nawet przyjąć, iż w sposób dorozumiany jej stosunek pracy miał ustać w jakimkolwiek trybie w grudniu 2011r . to nadając w urzędzie pocztowym pozew dopiero w dniu 31.12.2014 r. w sposób znaczny uchybiła terminom reklamacyjnym określonym w art.264 kp

Zgodnie z treścią art. 264 § 1 kp ***odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę wnosi się do sądu pracy w ciągu 7 dni od dnia doręczenia pisma wypowiadającego umowę o pracę.***

Natomiast w myśl **art.264 §2 kp** **żądanie przywrócenia do pracy lub odszkodowania wnosi się do sądu pracy w ciągu 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia lub od dnia wygaśnięcia umowy o pracę.**

Natomiast zgodnie z **art.265 kp** jeżeli pracownik nie dokonał bez swojej winy w terminie czynności przewidzianej w art.264 kp sąd pracy na jego wniosek postanowi o przywróceniu uchybionego terminu. Wniosek o przywrócenie terminu wnosi się do sądu pracy w terminie 7 dni od ustania przyczyny uchybienia terminu. We wniosku należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające przywrócenie terminu. (**art.265 §2 kp**).

Jednakże zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego samo wniesienie przez pracownika pozwu po upływie terminu należy traktować jako zawierające wniosek o przywrócenie tego terminu. Ponadto nie jest konieczne wydanie odrębne orzeczenie Sądu w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia pozwu. Sąd rozpoznaje więc sprawę merytorycznie, po rozważeniu czy termin do wniesienia pozwu został zachowany, a w razie jego uchybienia czy spełnione zostały warunki do jego przywrócenia (uchwała SN z 14.03.86 III PZP 8/86 OSNC 1986/12/194 teza 2).

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem **brak winy pracownika w przekroczeniu terminu z art. 264 § 2 k.p. należy analizować w płaszczyźnie jego subiektywnej oceny stanu rzeczy, zwłaszcza z uwzględnieniem stopnia jego wykształcenia i posiadanej wiedzy prawniczej oraz doświadczenia życiowego, a także z uwzględnieniem obiektywnego miernika staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należyście o swoje interesy.** Za przyczyny usprawiedliwiające przekroczenie przez pracownika omawianego terminu mogą być w szczególności uznane: błędna informacja udzielona przez radcę prawnego co do początku biegu terminu, choćby pismo rozwiązujące umowę o pracę zawierało prawidłowe pouczenie w tym przedmiocie, oraz podjęcie przez pracownika próby polubownego załatwienia sporu na drodze pozasądowej, choćby za pośrednictwem osób trzecich (np. przedstawicieli związków zawodowych czy jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy) (wyrok SN z 13.05.94 sygn. I PRN 21/94 OSNAP 1994/5/85). W kontekście powyższego orzeczenia Sądu Najwyższego należy stwierdzić że **powódka nie dochowała staranności w dbaniu o swoje żywotne interesy i nie wskazała w ocenie Sądu przekonującej usprawiedliwionej przyczyny uchybienia terminu.** Nie sposób przyjąć iż pracownik zajmujący umysłowe stanowisko, który ma świadomość iż okoliczności i tryb ustania jego stosunku pracy pozostają nieuregulowane od grudnia 2011 r., nie zostało mu wydane świadectwo pracy- natrafia na przeszkody nie do przewyżczenia uniemożliwiający mu skierowanie roszczeń ze stosunku pracy i podjęcie kroków prawnych do grudnia 2014 r. kiedy to po poradzie prawnej profesjonalnego pełnomocnika pozyskuje wiedzę o możliwościach prawnych które może zainicjować.

Mając powyższe na uwadze należy przyjąć, iż roszczenia ewentualne powódki o przywrócenie do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy również nie zasługują na uwzględnienie.

W konsekwencji Sąd oddalił powództwo w całości, czemu dał **wyraz w punkcie I sentencji wyroku.**

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy, Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy, które to dokumenty Sąd uznał za wiarygodne, ponieważ zostały sporządzone w przepisanej prawem formie a ich autentyczność, ani treść nie zostały skutecznie zakwestionowane przez strony w toku postępowania.

Oceny zeznań świadków oraz stron, Sąd dokonał w kontekście całego zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków, gdyż były spójne ze sobą i logicznie powiązane z pozostałym materiałem dowodowym w sprawie. Świadkowie przedstawili w sposób wiarygodny zasady funkcjonowania oddziałów (...), relacji jakie panowała pomiędzy Zarządem Głównym, a Zarządami Oddziału oraz wewnętrznego funkcjonowania samych Oddziałów.

Sąd jednak jedynie częściowo przydał walor wiarygodności zeznaniom świadków W. F. jak też S. O. (2), mając na uwadze ich subiektywną ocenę relacji z zarządem głównym strony pozwanej i pełnione funkcje w oddziale (...) pozwanego towarzystwa.

Sąd ostatecznie pominął dowód z przesłuchania powódki w charakterze strony. Wyznaczając termin rozprawy celem przesłuchania stron Sąd zarządził wezwanie powódki do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania w charakterze strony pod rygorem pominięcia dowodu w razie nieusprawiedliwionego (zgodnie z wymogami kodeksu postępowania cywilnego) niestawiennictwa.

Powódka nie stawiała się na termin rozprawy w dniu 17 lutego 2016 r. (vide protokół rozprawy k.167-170). Pełnomocnik powódki ustnie oświadczył iż absencja była spowodowana nagłą niedyspozycją zdrowotną (uraz kręgosłupa) w godzinach wieczornym dnia poprzedzającego rozprawę. Na dzień rozprawy strona powodowa nie przedstawiła do akt sprawy żadnego dokumentu odzwierciedlającego powyższą niedyspozycję- zaświadczenia lekarskiego od lekarza sądowego, zwolnienia lekarskiego na obowiązującym druku, bądź chociażby zaświadczenia lekarskiego o udzielonej pomocy ambulatoryjnej w dniu domniemywanego urazu, bądź w godzinach porannych w dniu rozprawy (rozprawa rozpoczęła się o godzinie 12.48), co mogłoby uprawdopodobnić usprawiedliwioną przyczynę niestawiennictwa powódki oraz wnioszek o odroczenie rozprawy. Powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika pomimo świadomości wymogów kodeksu postępowania cywilnego w zakresie usprawiedliwiania swojej nieobecności nie dochowała staranności także w tym zakresie i tym samym decyzją Sądu de facto pozbawiła się możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Orzeczenie o kosztach w punkcie II sentencji wyroku znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 102 k.p.c. Zasadę ogólną ustanawia art. 98 k.p.c., który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Sąd jednakże postanowił zastosować art. 102 k.p.c. stanowiący, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Ustawodawca przyznał sądowi w powołanym przepisie pewną swobodę w zasądzaniu kosztów procesu, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu (art. 98 k.p.c.) sprzeciwiają się względy słuszności.

W powyższym zakresie Sąd miał na uwadze zarówno sytuację życiową powódki pozostającej bez zatrudnienia z ograniczoną możliwością zarobkowania spowodowaną długotrwałą absencją chorobową jak również stan niepewności prawnej co do statusu pracowniczego powódki i okoliczności ustania jej stosunku pracy i w konsekwencji usprawiedliwiony w sprawie ze stosunku pracy interes pracownika zmierzający do wyjaśnienia okoliczności stanu faktycznego sprawy.

W punkcie III sentencji wyroku nieuiszczonymi kosztami sądowymi w postaci opłaty sądowej od pozwu Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. obciążył Skarb Państwa, mając na uwadze, że zgodnie z dyspozycją art. 98 k.p.c. nie ma podstaw do obciążenia nieuiszczonymi kosztami sądowymi strony wygrywającej sprawę – w niniejszej sprawie strony pozwanej, zaś powódka była zwolniona od kosztów sądowych na mocy ustawy.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.